

JUAN JOSÉ VALLE

Memòries del Mallorquí

Traducció realitzada per Elena Peralta Valero
corregida i redreçada per Miquel Llompart Martorell

EDICIONS **DOCUMENTA** BALEAR

2014

PRÒLEG

El llibre narra les gestes d'un príncep mallorquí que va col·laborar en la caiguda de l'Imperi almohade, la desintegració d'al-Andalus i la pèrdua d'Espanya per a l'islam.

Quan el califa Yaqub al-Mansur assetjava Toledo, ell es va revoltar a Tunísia i a Líbia i el va obligar a retornar al Magrib, cosa que va salvar Castella. Quan el califa al-Nasir va envair la Península, es va tornar a revoltar, i això va contribuir a la derrota de les Navas de Tolosa. El Mallorquí va fer que l'Imperi almohade es desintegrés i, al cap de poc temps, caigueren en mans cristianes Mallorca, Còrdova i Sevilla.

Els personatges, les ciutats, les batalles i altres fets són veritat i suporten la investigació més rigorosa, igual que les traduccions dels cronistes i les cartes en les quals el sobirà enemic informava de les seves victòries i endolcia les derrotes sofertes. Les dates són exactes. Quant a les làmines, en podem destacar el mirhab de la mesquita fundada pels mallorquins.

Les poesies són reals, atès que els cronistes deixaven constància d'allò que passava, i hi sobresurt la del secretari ben Farsan dedicada a Yahya el Mallorquí. Es tracta d'una composició digna de figurar a l'estàtua que Mallorca, la seva ciutat de naixença, hauria d'haver construït als germans Ganya; ara bé, com que eren musulmans, la gesta d'aquests mallorquins s'ensenyava a les escoles del Magrib, però no a les Balears.

L'imperi de Yahya el Mallorquí s'estenia des d'Alger fins als oasis de Fezzan, gairebé a les portes d'Egipte, i hi ha cançons a Tunísia que en narren la gesta. Si Plutarc hagués viscut dos mil anys després, hauria inclòs aquesta història en les Vides paral·leles,

tenint en compte que sembla una còpia de la Segona Guerra Púnica, i la família mallorquina dels Ganya, una còpia de la família cartaginesa Barca. Hanníbal va lluitar disset anys contra Roma i el Mallorcaí cinquanta-dos contra l'Imperi almohade, el més gran del món.

El 1236, quan tenia més de vuitanta anys, va enviar les seves filles al gran enemic, el rei de Tunis, perquè en tingués cura. Aquest sobirà les cuidà i els donà un palau a prop d'una porta que es diu Bab-al-Banat, un nom que significa «Porta de les Filles», referint-se a les del Mallorcaí.

Per poder escriure aquest llibre, he acudit als autors indicats al final, com també a Karim Baggat, el meu professor i traductor d'àrab, i als viatges que he fet seguint la ruta dels mallorquins.

Vull expressar el meu agraïment a Damià Tomàs Ginard, per la seva ajuda en l'elecció i manipulació de la il·lustració de coberta, i a Miquel Llompart, d'Inca, per la lectura i correcció de l'original.

Nota: tot allò que hi apareix amb (*) són còpies traduïdes de textos originals.